Generalforsamling Vilsted Friskole skoleåret 2022/2023

Er lyset for de lærde blot
til ret og galt at stave?
Nej, himlen under flere godt,
og lys er himlens gave,
og solen står med bonden op,
slet ikke med de lærde,
oplyser bedst fra tå til top,

hvem der er mest på færde.

Det er 1. vers af Grundtvigs sang om at oplyse den brede befolkning (bønderne) i en tid, hvor uddannelse ikke var for almuen. Lyset er oplysning om livet – dvs ikke kun det faglige, men alt det der er rundt om det faglige. Lyset er dannelse til et helt menneske, der har øje for andre og for helheden, hvor eleverne lærer at få indflydelse på eget liv gennem at være deltagende og ytre sig om forhold i den nære hverdag, således at det eleverne har medbestemmelse på også ændrer sig i kraft af gode argumenter, og ikke mindst at eleverne kender rammerne for indflydelse. Den demokratiske dannelse og fagligheden gør eleverne klogere på samfundet og dets indretning, og skolen er således med til at ruste eleverne til det folkestyre, vi har i Danmark, og til at værne om de frihedsrettigheder, vi er sikret gennem Grundloven.

Vilsted Friskoles undervisning står mål med, hvad der almindelig vis kræves i folkeskolen.

Efter 6 år som tilsynsførende bliver stafetten nu givet videre. Gennem årene har jeg kunnet konstatere, at undervisningen på Vilsted Friskole er faglig solid, den er planlagt på en kreativ måde og den er differentieret. Stemningen på skolen er imødekommende og inkluderende og eleverne er trygge ved at komme i skole.

Fællesskabet er bærende gennem hele skoleforløbet, morgensamlingen, morgensang i kirken, hest-føl-ordning, lejrskole, og andre arrangementer i løbet af året er alt sammen elementer i at bygge fællesskabet og gøre det stærkt. Skolen er en miniudgave af samfundet, hvor der skal læres, leves, opdrages, og udvikles evner til at deltage i det store samfund. Formuleringsevne, evne til at tage ordet i forsamlinger, evne til få en ide og gå efter den, evne til indordne sig til det fælles bedste.

I de timer jeg overværer som tilsynsførende er der en god tone eleverne imellem, mellem elever og lærere og leder og andet personale.

Der arbejdes i de praktisk-musiske fag med at finde sit eget udtryk fra ide over tegning, planlægning og udførelse. Denne række af elementer er grundlæggende for om ideen kommer til at matche med det færdige resultat.

Fremlægninger fra grupper der har arbejdet med at genrebestemme tekster, at kunne holde et oplæg så de andre elever er i stand til at tage noter, at kunne bruge de danskfaglige termer, at kunne tale forståeligt og ud til en forsamling og at kunne svare på spørgsmål fra klassen.

I den yngste gruppe skal de lære at lære at arbejde sammen om en opgave, at acceptere at det ikke er ens eget forslag, der bliver arbejdet videre med, at følge opgavens disposition i stedet for at gøre det man lige får lyst til.

Eleverne skal lære at gøre sig umage med at gå dybere ned i en opgave, og ikke kun svare med enstavelsesord, men formulere et par sætninger eller en længere tekst om noget, eleven synes er indlysende og kan klares med ét ord.

Undervisningen peger hele tiden frem mod elevernes faglige, sociale og personlige udvikling. Gennem forskellige udtryk, materialer, samarbejdsmetoder og elevernes nysgerrighed drives undervisningen frem mod elevernes modning til deltagelse i et samfund med folkestyre og grundlovssikrede rettigheder.

Vilsted Friskole er prøvefri, det animerer lærerne til at stå på tæer for at sikre en solid undervisning, således at eleverne er godt rustet til den optagelsesprøve, der kræves, når de skal optages på en ungdomsuddannelse.

Skolen oplever, at eleverne nemt kommer igennem optagelsesprøven. Det giver skolen feedback på, at den undervisning eleverne får på skolen, har den dybde og bredde, der gør dem i stand til at gå videre i en ungdomsuddannelse.